СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027 за развитие на земеделието и селските райони	**Постъпили въпроси от кандидати по интервенция II.И.1 „Консултантски услуги и повишаване на консултантския капацитет“ – процедура „Предоставяне на съветнически пакети на земеделски и горски стопани“ (втори прием) от СПРЗСР 2023 - 2027 г.**	

№, дата на получаване	**Данни на подателя, въпрос**	**Разяснения от УО на СПРЗСР**
Запитване № 1 30.09.2026 г.	**Мария и Светлин Янкулови** Здравейте, ние сме земеделски стопани и работим в село Сигмен Карнобатско. Вече 5 години прилагаме регенеративни практики. Съпругът ми е завършил Аграрен университет Пловдив специалност Растителна защита. Имаме канал за практиките които прилагаме в you tube NOTILL SIGMEN Моля за подробни разяснения за съветническата програма. Моя съпруг отдавна обмисля обучения по регенеративно земеделие. Той от години помага на много хора да постигат резултати и съветва безплатно. С кого трябва да се свържем за изготвяне на проект. Благодаря	По процедурата допустими кандидати могат да бъдат и физически лица като индивидуални съветници, които разполагат с необходимата експертиза и отговарят на условията, посочени в т. 3 от раздел 7 „Допустими кандидати“ от УК. Конкретните съветнически пакети, за които може да се кандидатства, са определени съобразно изискванията на Раздел 9 „Допустими дейности“ от УК и приложенията към тях.
Запитване № 2 30.09.2026 г.	**Мария и Светлин Янкулови** Здравейте, моля да ми дадете разяснения относно кандидатстване на индивидуален лектор по тази програма. Моя съпруг консултира за регенеративни практики. Казва се Светлин Янкулов агроном завършил Растителна защита в Аграрен университет Пловдив. Желаем да направим консултации на база 5 годишен опит и обучителен канал NO TILL SIGMEN	Физическо лице може да кандидатства по процедурата като индивидуален съветник, при условие че отговаря на изискванията за допустимост, посочени в т. 3 от раздел 7 „Допустими кандидати“ и представи документ, доказващ опит в предоставянето на съветнически услуги в сферата на селското или горско стопанство. Начинът на кандидатстване е подробно разписан в Насоките. На интернет страницата на СЕУ в раздел: „Документи“, „Документи по СПРЗСР 2023-2027“, „Интервенция II.И.1. „Консултантски услуги и повишаване на консултантския капацитет“ и на интернет страницата на СПРЗСР в раздели: „Приеми“, „Отворени приеми“, „Документи по интервенция II.И.1 „Консултантски услуги и повишаване на консултантския капацитет“ - втори прием“ е приложен пълният набор от документи, в т.ч. условията за кандидатстване и условията за

		изпълнение на одобрени заявления за подпомагане и приложенията към тях. На посочените електронни адреси е налично и Ръководство за подаване на заявление в СЕУ.
Запитване № 3 08.10.2026 г.	**Георги Стоянов – председател на Български фермерски съюз** Уважаеми госпожи и господа, Моля за разяснение по следните точки: 1) По т. 2 „Определения“ от Условията за кандидатстване, дефиницията за „Екип от съветниците“ Предлагаме да се допълнят, както следва: *„Лица, които са наети на трудово или служебно правоотношение, или на граждански договор от кандидата по процедурата, които са посочени поименно към заявлението за подпомагане и са включени в предоставянето на съветнически услуги поне по един съветнически пакет“.* Мотиви: В раздел 7 „Допустими кандидати“, т. 8 е записано „*8. Екипът от съветници, който ще е ангажиран с предоставяне на съветническите пакети, заявени от кандидата, могат да бъдат наети лица по трудово или служебно правоотношение или със сключен граждански договор.“* 2) По отношение на дефиниция „Идентични екипи от съветници“ Екипи, при които е налице пълно или частично съвпадение на лицата, включени като съветници в екипа по настоящата процедура, с лицата, посочени като съветници от бенефициента в административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по предходната процедура	1. В т. 7 от раздел 8 „Допустими кандидати“ на Условията за кандидатстване е предвидена възможността екипът от съветници да включва лица, наети по трудово или служебно правоотношение, или със сключен граждански договор. В тази връзка, при определяне състава на екипа, следва да се съобразява посочената разпоредба, като е допустимо включването и на лица, ангажирани с граждански договор, при спазване на останалите изисквания на Условията за кандидатстване. При преценката за допустимост на екипа от съветници се прилага т. 8 от Раздел 7 на УК. Предвид, че насоките за кандидатстване се прилагат в тяхната цялост и взаимна връзка, не се налага допълнение на т. 2 от „Определения“ от УК. 2. Условието по т. 9 от Раздел 7 „Допустими кандидати“ се отнася до бенефициенти със сключени договори по интервенция II.И.1 „Консултантски услуги и повишаване на консултантския капацитет“ – процедура „Предоставяне на съветнически пакети на земеделски и горски стопани“, утвърдена със Заповед № РД 09-489/14.05.2025 г., чиито одобрени проекти са със срок на изпълнение 24 месеца.

	„Предоставяне на съветнически пакети на земеделски и горски стопани“, утвърдена със Заповед № РД 09-489/14.05.2025 г., чиито одобрени проекти са със срок на изпълнение 24 месеца Въпрос Считат ли се за „идентични екипи от съветници“ ако лице и/или лица, включени в екипа на кандидат по настоящата интервенция са членове на екип на друг бенефициент по административен договор, сключен по предходната процедура „Предоставяне на съветнически пакети на земеделски и горски стопани“, като договорът е със срок на изпълнение 24 месеца. Въпросът произтича от раздел 7 „Допустими кандидати, т. 9 *„ВАЖНО:* *9. Не са допустими за подпомагане по настоящата процедура бенефициенти по процедура „Предоставяне на съветнически пакети на земеделски и горски стопани“, утвърдена със Заповед № РД 09-489/14.05.2025 г., чиито одобрени проекти са със срок на изпълнение 24 месеца, в случаите, в които подадените от тях заявления по настоящата процедура включват идентични екипи с екипите от съветници, посочени в административните договори за предоставяне на БФП по интервенция II.И.1 „Консултантски услуги и повишаване на консултантския капацитет“ - „Предоставяне на съветнически пакети на земеделски и горски стопани“ с прием от 14.05.2025г. до 15.07.2025 г.“* Точка 9 предполага, че за експерти, включени в екипи на други бенефициенти по предходната процедура, и които не надхвърлят максималния брой съветнически пакет на година, това изискване няма да се прилага. Благодаря	В тази връзка, не е допустимо бенефициент със сключен договор по предходната процедура да подаде заявление за подпомагане по настоящия прием, което включва съветник – част от екипа по сключения административен договор без значение от броя на съветническите пакети, предвидени за предоставяне в одобреното заявление.

Запитване № 4 14.10.2026 г.	**Людмила Христова** Имам дългогодишен професионален опит в земеделската администрация, включително заемана длъжност началник на общинска служба по земеделие. След напускането ми продължих да оказвам съдействие на земеделски производители в продължение на приблизително 7–8 години, включително при изготвяне на доброволни споразумения за ползване на земеделски земи и подаване на заявления за подпомагане чрез Системата за електронни услуги на ДФЗ. Не за всички дейности дейности притежавам договори за консултантски услуги. Моля за отговор на следните въпроси: 1. Може ли опитът от тези дейности да бъде признат при оценяването по критериите за професионален или съветнически опит?	1. Да, но само доколкото конкретните дейности представляват предоставяне на съветнически (консултантски) услуги в сферата на селското или горско стопанство или храните, какъвто е предметът на критерий за подбор 2.1 от Раздел 15 във връзка с изискването по т. 3 от Раздел 7 на УК. Съдействие като изготвяне на доброволни споразумения за ползване на земи и подаване на заявления в СЕУ може да се зачете, ако е оказано именно като съветническа услуга на земеделски производители и бъде документално доказано; общ административен опит, който не е предоставяне на такива услуги, не се признава по този критерий.

	2. Какви документи могат да бъдат приети за доказването му при липса на писмени договори — например референции от земеделски производители, копия от изготвени документи, заявления в СЕУ, пълномощни или други доказателства?	2. Съгласно т. 8 на раздел 16 на УК, освен договори, опитът може да се докаже и с подписани референции от земеделски производители, получили съответните консултантски услуги, с опис на нормативен документ или на предмета на дейност на кандидата съгласно търговския регистър и/или друг официален регистър, установяващи предоставянето на такива услуги, както и с други документи с официален характер. Копия от изготвени документи, подадени заявления в СЕУ и пълномощни не са сред изрично изброените доказателства и сами по себе си не са достатъчни, но могат да послужат като подкрепящи, ако са придружени от подписани референции или официални документи.
	3. Може ли опитът от заеманата длъжност началник на ОСЗ да бъде признат изцяло или частично, ако конкретните служебни функции са относими към съветническите услуги?	3. Длъжността началник на ОСЗ не се признава автоматично, т.к. по критерия се зачита опитът в предоставяне на съветнически услуги, а не административния стаж като такъв.
	4. Как се определя продължителността на признатия опит и как се разграничава общият професионален стаж от опита в предоставянето на съветнически услуги?	4. Продължителността се определя по годините доказан опит именно в предоставянето на съветнически услуги, съгласно скалата на критерий 2.1. от Раздел 15 (над 3, над 4, над 5, над 6 и над 7 години), а периодите се установяват по документите по т. 8 от Раздел 16 на УК. По този начин общият административен стаж се разграничава от съветническия опит: зачита се само времето, през което кандидатът действително е предоставял съветнически услуги в сектора и това е документално доказано, а не целият трудов стаж.
	Моля за отговор съобразно приложимите условия за кандидатстване и методиката за оценяване по процедурата.	

Запитване № 5 14.10.2026 г.	**Людмила Христова** Във връзка с процедурата „Предоставяне на съветнически пакети на земеделски и горски стопани“ по интервенция II.И.1 моля за разяснение относно изискванията към лицата, които ще предоставят съветническите услуги. 1. Необходимо ли е лицето, което ще изпълнява съответния съветнически пакет, да доказва предходен практически опит във всяка дейност, включена в минималното съдържание на пакета, или е достатъчно да притежава изискуемото образование и компетентност да изпълни дейностите? 2. Допустимо ли е необходимите компетентности за изпълнение на отделните дейности по даден пакет да бъдат осигурени чрез екип от специалисти, когато един член на екипа няма практически опит във всички направления?	1. Насоките не изискват доказване на предходен практически опит поотделно за всяка дейност от минималното съдържание на пакета. Достатъчно е лицето да отговаря на изискването за образование (най-малко висше образование, бакалавър във връзка с изискването на т. 7 от Раздел 7, както и специално образование там, където е предвидено за съответния пакет) и да е налице компетентност за изпълнение на дейностите. Така например, за да заяви за подпомагане СП1, СП2, СП9, СП 10 или СП11 кандидатът следва да отговаря на условието по т. 7 от Раздел 7 „Допустими кандидати“ на УК. 2. В Раздел 10 „Условия за допустимост на дейностите, в т.ч. срок за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане“ са предвидени конкретни условия за допустимост по отношение на експертизата на кандидата/членовете на екипа от съветници при заявяване на специфични съветнически пакети, като например СП4, СП 5, СП 6 или СП8. 3.Не, не е необходимо. Пакетът се предоставя „за

	3. При СП11 необходимо ли е експертът да има предходен опит с всички видове искания за плащане и всички интервенции, посочени в описанието на пакета?	съответната интервенция“, по която конкретният земеделски стопанин е одобрен, а приложимо е общото изискване за образование (т. 7 от Раздел 7 на УК).
	4. При СП10 какви конкретни изисквания за образование, квалификация и практически опит се прилагат към дейностите по икономически анализ, маркетинг, реализация на продукцията и управление на риска?	4. За да предоставя съветнически пакет 10 (СП10) кандидатът следва да отговаря на условието за образование (т. 7 от Раздел 7 на УК).
	5. При СП1 и СП2 какви конкретни изисквания се прилагат към компетентността за изготвяне на бизнес планове и финансови прогнози?	5. За да предоставя съветнически пакети 1 и 2 (СП1 и СП2) кандидатът следва да отговаря на условието за образование (т. 7 от Раздел 7 на УК).